

تبیین ضروریات حکمرانی سازگار منابع طبیعی و محیط زیست با رویکرد فرارشته‌ای (اجرایی نمودن سیاستگذاری باز به عنوان یک ضرورت)

حسینعلی متولی^۱، امیر علم بیگی^۲، عبدالمطلب رضایی^۳ و سید یوسف حجازی^۴

۱- دانشجوی دکتری ترویج کشاورزی، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران

۲- استادیار، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران، کرج، ایران (alambaiigi@ut.ac.ir)

۳- استادیار، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

۴- استاد، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

چکیده

تبیین شیوه‌های مدیریت و بررسی سبک‌های مدیریت گذشته در منابع طبیعی و محیط زیست با توجه به ماهیت فرابخشی بودن آن نیازمند لحاظ نمودن همه مؤلفه‌های مؤثر در اعمال مدیریتی سازگار است. یکی از این مباحث مهم، کاربرد رویکرد فرارشته‌ای و به‌ویژه استفاده از نتایج مطالعات سیستم‌های پیوند یافته اجتماعی - اکولوژیکی در حکمرانی منابع طبیعی و محیط زیست است. در این مقاله تأکید بر این نکته مهم است که سیاستگذاری باز، خط بطلانی بر نگاه صرفاً دولتی و تصمیم‌گیری‌های یک‌سویه، ناهماهنگ و گاهی متناقض مراجع و مراکز (درونی و بیرونی) فعال در منابع طبیعی و محیط زیست است. نوع تحقیق کاربردی و توسعه‌ای، توصیفی-تحلیلی و پس‌رویدادی و مطالعه اسنادی است و با بررسی مدل‌های نظری، ایده‌های مورد نظر استخراج شدند و در جمع‌بندی و نتیجه این پژوهش به ایجاد و نقش‌آفرینی شبکه منسجم ذی‌نفعان محلی و دست‌اندرکاران نهادی در توسعه پایدار منابع طبیعی اشاره شده است. بر این اساس، پیشنهاد شد به‌علت اینکه نهادهای سنتی از سازگاری بالایی با منابع طبیعی برخوردارند، برنامه‌ریزی جامع برای بهره‌گیری از ارتباطات و تعاملات عوامل اجتماعی و اکولوژیکی پیوند یافته صورت پذیرد، همچنین تعریف شبکه تعاملی- مشارکتی تصمیم‌گیری برای بهره‌گیری در امر سیاستگذاری باز با رویکرد فرارشته‌ای، نقش‌ها و کارکردهای ترویج توسعه پایدار منابع طبیعی و محیط زیست کشور توسط سازمان‌های تخصصی به‌عنوان یک راهبرد اساسی پیگیری و در نظام برنامه و بودجه‌ای به‌صورت قوی دیده شود.

واژه‌های کلیدی: حکمرانی سازگار، منابع طبیعی و محیط زیست، سیاستگذاری باز، مدیریت منابع

طبیعی و محیط زیست